

آیین‌نامه صدور مجوز و نحوه فعالیت

شرکت های نمایندگی کشتیرانی

مصوب:

شورای عالی هماهنگی ترابری کشور

سال تصویب: ۱۳۹۱

در اجرای وظایف مذکور در ماده واحده ی قانون راجع به اجازه تأسیس سازمان بنادر و کشتیرانی مصوب خرداد ماه ۱۳۳۹ و آیین نامه سازمان بنادر و کشتیرانی مصوب بهمن ماه ۱۳۴۸ این آیین‌نامه تهیه و تأیید شد .

مقدمه :

انجام فعالیت نمایندگی کشتیرانی مستلزم اخذ مجوز فعالیت از سازمان بنادر و دریانوردی است . سازمان با توجه به قوانین و مقررات حاکم، مقتضیات اجتماعی، اقتصادی و کفایت یا عدم کفایت تعداد شرکت های موجود و با رعایت مفاد این آیین‌نامه اقدام به صدور مجوز خواهد نمود .

فصل اول : تعاریف، وظایف و مسوولیت ها

ماده اول - تعاریف؛

- ۱- سازمان : در این آیین‌نامه منظور سازمان بنادر و دریانوردی است .
- ۲- شرکت نمایندگی کشتیرانی : شخص حقوقی ایرانی دارای مجوز فعالیت از سازمان است که از طرف مالک کشتی یا خطوط کشتیرانی یا اجاره کننده یا هر شخصی که مجاز به اداره و بهره برداری کلی یا جزئی از کشتی است که مکلف به انجام وظایف و مسوولیت های مندرج در ماده دوم و سوم می باشد و از این پس به اختصار شرکت نامیده می شود.
- ۳- تضمین : وثیقه‌ای است که برای حسن اجرای تعهدات و الزامات به سازمان ارائه می شود و می تواند به صورت ضمانت نامه بانکی، سفته، وثیقه ملکی یا بیمه نامه معتبر باشد .
- ۴- دستورالعمل دوره های آموزشی : منظور دستورالعمل دوره های آموزشی شرکت های کارگزاری ترابری دریایی مصوب هیأت عامل سازمان است .

ماده دوم - وظایف شرکت‌ها؛

- ۱- انجام امور مربوط به ورود، خروج و پاس کشتی ها در بنادر و حوزه مربوطه از قبیل اعلام نمایندگی به بندر، درخواست ورود و خروج ، لیست جایبایی پرسنل کشتی ها، ارائه اطلاعات مورد نیاز بندر و پرداخت حقوق، عوارض و هزینه های بندری متعلق به کشتی حسب مقررات مربوطه و تسویه حساب.
- ۲- تدارک خدمات مورد نیاز کشتی و کارکنان آن در زمان حضور در بندر و محدوده های آن.
- ۳- انجام ترتیبات لازم جهت تخلیه، بارگیری، بارشماری و تحویل و تحول کالا، کانتینر و مسافرحسب مورد از طریق اشخاص دارای مجوز فعالیت از سازمان .
- ۴- انجام ترتیبات لازم جهت تهیه و تکمیل اسناد محموله های وارده و یا صادره از / به بنادر به منظور انجام تشریفات گمرکی از جمله تنظیم صورت جلسات کسر و اضافه تخلیه و صدور ترخیصیه و تقاضای اصلاح مانیفست .
- ۵- اخذ کرایه حمل و سایر مطالبات مربوط به کشتی، کانتینر یا محموله و مسافر به نمایندگی از طرف کشتیرانی مربوطه .
- ۶- بازاریابی در امور حمل و نقل دریایی و صدور اسناد حمل از طرف مؤسسه کشتیرانی مربوطه .
- ۷- انجام تشریفات ترانزیت کالا اعم از ترانزیت داخلی، خارجی و فعالیت های کارگزاری در مورد محمولاتی که مقصد آن بندر ورودی نبوده و دارای مقصد داخلی و یا خارجی مشخص دیگری باشد .
- ۸- رعایت موافقت نامه های منطقه ای و کنوانسیون های بین المللی مرتبط با موضوع این آیین نامه .
- ۹- اعلام کتبی نام و مشخصات خطوط کشتیرانی داخلی و خارجی طرف قرارداد به سازمان.
- ۱۰- اعلام کتبی عضویت در انجمن های صنفی و یا اتحادیه های منطقه ای به سازمان.
- ۱۱- اعزام کارکنان برای طی دوره های آموزشی مرتبط .
- ۱۲- استفاده از نرم افزار و سخت افزارهای مناسب به منظور تسهیل در انجام وظایف مقرر .
- ۱۳- شرکت های موضوع این آیین نامه مکلفند هنگام اخذ مجوز به سازمان گواهی نمایند که از کلیه مفاد این آیین نامه اطلاع حاصل نموده و متعهد به اجرای آنها می باشند .
- ۱۴- رعایت کلیه قوانین، مقررات، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های سازمان، گمرک، محیط‌زیست، مناطق ویژه اقتصادی - بندری، مناطق آزاد تجاری و سایر مراجع ذیربط در زمینه مورد فعالیت .
- ۱۵- سایر فعالیت‌هایی که به موجب قوانین و مقررات مربوطه توسط شرکت نمایندگی کشتیرانی انجام می‌گردد.

ماده سوم - مسوولیت شرکت‌ها؛

- ۱- دوره مسوولیت شرکت از زمان شروع فعالیت موضوع این آیین نامه آغاز و تا خاتمه دوره فعالیت ادامه می یابد.
- ۲- رعایت الزامات قوانین کار و تأمین اجتماعی در خصوص کارکنان تحت پوشش و نظارت بر عملکرد آنان .

- **تبصره ۱:** در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مقررات آن مناطق لازم الاجرا است.
- ۲- از نظر اجرای مقررات این آیین‌نامه یک شخص حق تصدی تنها یکی از سمت‌های مدیر عامل و یا مدیر شعبه/نماینده را دارد.
- ۳- مدیر عامل شرکت‌ها در مقابل سازمان مسوول خواهند بود.
- ۴- شرکت مسوول اعمال و رفتار کارکنان خود در ارتباط با وظایف محوله می‌باشد.

فصل دوم: شرایط و صلاحیت

ماده چهارم - شرایط عمومی مدیر عامل

- ۱- تابعیت ایران
- ۲- حداقل سن ۲۵ سال
- ۳- انجام خدمت نظام وظیفه یا معافیت دائم در صورت ضرورت
- ۴- عدم اشتغال به کار در دستگاه‌های دولتی، مؤسسات عمومی غیر دولتی و نیز شرکت‌هایی که بیش از پنجاه درصد از سرمایه یا سهام آنها متعلق به مراجع مزبور باشد و نداشتن سمت مشابه در سایر شرکت‌ها.
- ۵- آشنایی به زبان انگلیسی.

ماده پنجم - شرایط حرفه‌ای مدیر عامل و مدیر شعبه/نماینده؛

الف) شرایط مدیر عامل: مدیر عامل باید دارای مدرک تحصیلی لیسانس با چهار سال سابقه، فوق دیپلم با شش سال و یا دیپلم با هشت سال سابقه کار مفید اجرایی در بخش عملیات کشتیرانی و یا نمایندگی کشتیرانی باشد.

➤ **تبصره ۱:** شرط مدرک تحصیلی برای مدیران عامل فعلی شرکت‌هایی که تا تصویب این آیین‌نامه مجوزهای مربوطه را از سازمان دریافت نموده‌اند، لحاظ نمی‌گردد.

ب) شرایط مدیر شعبه/نماینده: مدیر شعبه/نماینده باید دارای حداقل مدرک تحصیلی دیپلم و ۲ سال سابقه کار مفید اجرایی در بخش عملیات کشتیرانی و یا نمایندگی کشتیرانی و آشنا به زبان انگلیسی باشد.

ج) نحوه احراز شرایط: به منظور احراز سابقه کار مفید ارائه یکی از مدارک ذیل ضروری است:

- ۱- تأییدیه یا حکم کارگزینی یا بازنشستگی صادر شده دستگاه‌های دولتی یا عمومی که مبین سوابق مرتبط اجرایی در آن دستگاه‌ها باشد.
- ۲- روزنامه رسمی کشور مبنی بر عضویت متقاضی به عنوان مدیرعامل موضوع این آیین‌نامه.
- ۳- تأییدیه سازمان تأمین اجتماعی یا مناطق آزاد و ویژه مبنی بر اینکه متقاضی در شرکت‌های موضوع این آیین‌نامه اشتغال داشته و حق بیمه پرداخت نموده است.
- ۴- تأییدیه سابقه کار در خارج از کشور توسط سازمان‌های دولتی، عمومی، مراکز خصوصی معتبر در آن کشور با گواهی سفارت جمهوری اسلامی ایران.

ماده ششم - تطبیق شرایط و الزامات؛

۱- کلیه شرکت‌ها اعم از شرکت‌هایی که قبل از تصویب این آیین‌نامه مجوز فعالیت دریافت نموده‌اند یا شرکت‌هایی که بعداً مجوز دریافت خواهند نمود، مکلفند به منظور جبران خسارات احتمالی ناشی از انجام وظایف و فعالیت‌های خود و کارکنان‌شان در اسکله، اماکن و محوطه‌های بندری نسبت به سپردن تضمین به مبلغ پنجاه میلیون ریال اقدام نمایند.

۲- مدت اعتبار مجوز صادر شده چهار سال تمام است و تمدید آن منوط به احراز شرایط مندرج در این آیین‌نامه خواهد بود.

➤ **تبصره ۱:** شرکت‌هایی که فعال می‌باشند و به صورت سالیانه گزارش فعالیت خود را به امور شرکت‌ها ارائه می‌نمایند نیاز به تمدید مجدد مجوز فعالیت ندارند.

➤ **تبصره ۲:** در صورت عدم دریافت گزارش فعالیت سال دوم، امور شرکت‌ها نسبت به صدور تذکر کتبی به شرکت اقدام می‌نماید.

➤ **تبصره ۳:** در صورت عدم دریافت گزارش فعالیت در پایان سال سوم سازمان نسبت به لغو مجوز فعالیت اقدام می‌نماید.

۳- دارا بودن دفتر مرکزی مستقل با کاربری اداری برای انجام فعالیت.

۴- دارا بودن دفتر شعبه/نماینده مستقل با کاربری اداری حداقل در یکی از بنادر مورد نظر برای انجام فعالیت.

➤ **تبصره ۱:** شرکت‌های نمایندگی کشتیرانی می‌توانند در سایر بنداری که دارای شعبه/نماینده نیستند از خدمات شرکت‌های دارای

مجوز رسمی از سازمان یا شعب/نماینده شرکت‌های همکار، استفاده نمایند.

۵- شرکت‌هایی که وضعیت آنها با این آیین‌نامه مطابقت ندارد، موظفند حداکثر ظرف یک سال از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه وضعیت خود را با مفاد آن تطبیق دهند. در غیر این صورت مجاز به فعالیت نمی‌باشند.

- ۶- به منظور ساماندهی فعالیت شرکت ها و ترغیب آنها به رعایت هر چه بهتر و بیشتر استانداردها و توجه به صلاحیت های تخصصی کارکنان و تجهیز امکانات، سازمان نسبت به طبقه بندی شرکت های موصوف براساس دستورالعملی که با هماهنگی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران تهیه و به تصویب شورای عالی هماهنگی ترابری می رسد، اقدام خواهد نمود. شرکت ها مکلفند اطلاعات مربوطه را در اختیار سازمان قرار دهند.
- ۷- شرکت ها باید در سرپرگ های مکاتباتی خود به فعالیت نمایندگی کشتیرانی نیز اشاره نمایند.
- ۸- شرکت ها موظفند تغییر مدیرعامل، مدیر شعبه / نمایندگی، اعضاء هیأت مدیره، اساسنامه و هر گونه تغییر در نشانی مرکز اصلی، شعب/نماینده و تلفن شرکت را قبل از انجام مراحل ثبت به اطلاع سازمان رسانده و تأییدیه های لازم را اخذ نمایند.
- ۹- شرکت ها موظفند دارندگان امضای مجاز را رسماً به سازمان معرفی نمایند.
- ۱۰- تغییر مدیرعامل، اعضاء هیأت مدیره و مدیر شعبه/نماینده منوط به احراز شرایط مذکور در این آیین‌نامه و اعلام به سازمان و تأیید آنها بر اساس ماده هشتم آیین‌نامه خواهد بود.
- ۱۱- شرکت ها موظفند در به کارگماری کارکنان خود نهایت دقت را در رعایت دستورالعمل های مربوطه خصوصاً از نظر شرایط عمومی و حرفه ای به کار برده و بر نحوه عملکرد آنها بطور مستمر نظارت مؤثر به عمل آورند.
- ۱۲- مدیرعامل، مدیرشعبه/نماینده و کارکنان عملیاتی شرکت موظفند بر اساس دستورالعمل سازمان کلیه دوره های آموزشی و توجیهی لازم را با موفقیت طی نمایند.
- **تبصره ۱:** در صورتی که اشخاصی حضور در دوره های فوق الاشاره را ضروری ندانند می بایست تقاضای مکتوب خود را با ذکر دلایل و مستندات به اداره امور شرکت های سازمان و یا بنادر تابعه منعکس تا تصمیم لازم در این خصوص اتخاذ گردد.
- **تبصره ۲:** نحوه ارزشیابی گواهینامه مؤسسات آموزشی، چگونگی برگزاری آزمون کتبی، عناوین و محتوای دوره های آموزشی مورد نیاز به موجب دستورالعمل سازمان خواهد بود.

فصل سوم: نظارت، نحوه صدور، تعلیق و لغو مجوز فعالیت

ماده هفتم - نظارت؛

۱. سازمان به منظور اطمینان از اجرای کامل و موثر مقررات و دستورالعمل های مصوب و انجام مطلوب وظایف و رعایت مفاد این آیین‌نامه اقدام به نظارت مستمر و منظم از فعالیت شرکت ها می نماید و شرکت ها باید همکاری های لازم را در این زمینه مجری دارند.
۲. شرکت ها مکلفند در پایان هر سال ضمن ارائه گزارش فعالیت سالانه خود به امور شرکت ها نسبت به تسویه حساب مالی و رفع مغایرت های احتمالی اقدام نمایند.

ماده هشتم - صدور مجوز فعالیت؛ صدور مجوز فعالیت در زمینه نمایندگی کشتیرانی منوط به احراز صلاحیت های مذکور در این آیین‌نامه و ارائه اساسنامه و مدارک ثبت و آخرین روزنامه رسمی که مبین صلاحیت شرکت در زمینه فعالیت نمایندگی کشتیرانی باشد، خواهد بود.

➤ **تبصره ۱:** قبل از اعطاء مجوز فعالیت به منظور رعایت مقررات داخلی و مفاد آیین‌نامه بین المللی امنیت کشتی ها و تسهیلات بندری (ISPS-CODE) مراتب از دفتر مرکزی حراست سازمان و اداره حراست بنادر تابعه در مورد تأیید مدیرعامل، اعضاء هیأت مدیره و مدیر شعبه/نماینده شرکت های موضوع این آیین‌نامه استعلام می شود.

➤ **تبصره ۲:** در صورت عدم تأیید صلاحیت مدیران شرکت، سازمان تکلیفی به منظور صدور مجوز فعالیت نمایندگی کشتیرانی نخواهد داشت. حراست سازمان یا اداره حراست بنادر تابعه مکلفند ظرف یک ماه نسبت به ارائه پاسخ اقدام نمایند. بدیهی است چنانچه حراست سازمان یا اداره حراست بنادر تابعه به علت مفتوح بودن پرونده مدیران شرکت های موضوع این آیین‌نامه در مراجع قضائی، نظارتی و سایر مراجع قانونی، قادر به ارائه پاسخ قطعی نباشند تا تعیین تکلیف نهایی پرونده، از صدور مجوز فعالیت خودداری خواهد شد.

➤ **تبصره ۳:** مرجع تشخیص کمی و کیفی صلاحیت و تجربه کارکنان، تجهیزات عملیاتی، وسایل ایمنی و سایر موارد مربوط به امکانات شرکت های موضوع این آیین‌نامه، سازمان خواهد بود.

➤ **تبصره ۴:** شرکت های موضوع این آیین‌نامه رأساً نسبت به بازاریابی و عقد قراردادهای مربوطه اقدام می نمایند و سازمان هیچ گونه تعهد و مسوولیتی در این زمینه ندارد.

ماده نهم - تعلیق و لغو مجوز فعالیت؛

- ۱- در صورتی که بنا به تشخیص سازمان هر زمان محرز گردد که شرایط و صلاحیت شرکت های موضوع این آیین نامه به طور کلی یا جزئی زایل شده است. سازمان می تواند ضمن صدور اخطار کتبی، اقدام به تعیین مهلت مناسب نموده تا ظرف آن مدت شرکت مزبور اقدام به کسب شرایط یا صلاحیت لازم نماید.
 - **تبصره ۱:** در صورتی که شرکت نتواند ظرف مهلت تعیین شده اقدام به کسب شرایط یا صلاحیت لازم نماید، موضوع به کمیسیون بند ۴ این ماده ارجاع خواهد شد. بدیهی است تا تعیین تکلیف نهایی حسب مورد انجام هرگونه فعالیت جدید موضوع این آیین نامه منوط به نظر سازمان می باشد.
 - ۲- در صورتی که محرز شود مدیرعامل، اعضای هیأت مدیره و مدیر شعبه / نمایندگی فاقد شرایط بر شمرده در این آیین نامه بوده یا شده‌اند، موضوع برای اتخاذ تصمیم به کمیسیون بند ۴ این ماده ارجاع خواهد شد و تا اتخاذ تصمیم در آن کمیسیون، انجام هرگونه فعالیت جدید موضوع این آیین نامه حسب مورد منوط به نظر سازمان می باشد.
 - ۳- در صورت عدم رعایت قوانین و مقررات حاکم بر موضوع آیین نامه حاضر از طرف شرکت ها و یا عدم اقدام به موقع شرکت در رفع مغایرت های قانونی که در ممیزی های سازمان اعلام می شود، شرکت از آن زمان حق هیچ گونه فعالیت جدیدی را در زمینه موضوع این آیین نامه ندارد. همچنین مکلف است حداکثر ظرف مدت ۳ ماه ضمن رعایت مقررات حاکم تکالیف مقرر را انجام دهد. در صورت تداوم تخلف یا تکرار، موضوع جهت اتخاذ تصمیم لازم به کمیسیون مذکور در بند ۴ این ماده ارجاع خواهد شد.
 - ۴- به منظور رسیدگی و اتخاذ تصمیم در مورد چگونگی ادامه فعالیت شرکت مبنی بر تعلیق یا لغو مجوز فعالیت شرکت، کمیسیونی مرکب از نمایندگان سازمان بنادر و دریانوردی، شورای عالی هماهنگی ترابری کشور، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته و گمرک ایران تشکیل می شود. کمیسیون با حضور تمامی اعضاء تشکیل می شود و تصمیم آن با اکثریت آراء معتبر است.
 - **تبصره ۱:** تصمیم کمیسیون مانع تعقیب متخلف در مراجع قانونی صلاحیت دار نخواهد بود.
 - **تبصره ۲:** رسیدگی به تخلفات شرکت یا مدیران آن با حضور نماینده قانونی آنها صورت می پذیرد در این صورت تاریخ تشکیل جلسه به شرکت ابلاغ خواهد شد. عدم حضور نماینده شرکت مانع رسیدگی و اتخاذ تصمیم کمیسیون نخواهد بود.
 - **تبصره ۳:** محل تشکیل جلسات کمیسیون و دبیرخانه آن در اداره امور شرکت های سازمان بنادر و دریانوردی خواهد بود.
 - **تبصره ۴:** در صورت تعلیق یا لغو مجوز فعالیت، شرکت ملزم به تسویه قراردادهای جاری خود ظرف مهلت تعیین شده طبق نظر کمیسیون خواهد بود.
 - **تبصره ۵:** در صورت وصول گزارش و مدارک مستند از ارگان های ذیصلاح مبنی بر وقوع تخلف توسط شرکت، موضوع به کمیسیون بند ۴ این ماده جهت بررسی ارجاع خواهد شد.
 - **تبصره ۶:** در صورت دریافت رأی قطعی کیفری مراجع قضایی نسبت به عملکرد مدیران و یا شرکت های موضوع این آیین نامه، ضمن اعلام تعلیق فعالیت شرکت، مراتب به کمیسیون موضوع بند ۴ این ماده ارجاع خواهد شد.
 - **تبصره ۷:** در مواردی که شرکت مزبور از شرکت های تعاونی باشد نماینده اتاق تعاون به جای نماینده اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در کمیسیون شرکت می نماید.
- این آیین نامه طی ۹ ماده و ۲۰ تبصره در اجلاس شماره ۹۱/۸۵۰/۸۵۰/۱۹۷۴ مورخ ۹۱/۴/۶ شورای عالی هماهنگی ترابری کشور، تصویب شد.